

סרטים

דור הרומה והסילון

ג'ז מקבט (אלנבי, תל-אביב; ארצות הברית) הוא נסיון מעניין ומרתק לתאר כיצד היו נראות יצירותיו של ויליאם שקספיר, אילו במקום להיוולד במאה ה-16 היה הסופר הגאוני נולד במאה הזאת. למטרה זו לקחו היצרנים את אחת מארבע ה-טרגדיות הראשיות של שקספיר — מקבט — השאירו את עלילתה, דמויותיה ולקחיה כפי שהם במקור, והלבישו אותם במלבושי דור הסילון. במקום לרכב על סוסים אבירים, דוהרים גיבורי העלילה במכוניות חדישות ומהירות, במקום להילחם ברמחים וחרבות, הם הורגים זה את זה בעזרת אקדחים ומכוניות ירייה. אולם אם השתנו האמצעים במרוצת הזמנים, הנה אופיו של האדם לא השתנה מהמאה ה-16 עד למאה ה-20, וניתוחי האופי הנפלאים של שקספיר הולמים את הגנגסטרים של ארצות-הברית כשם שהלמו בזמנו את מלכי ואצילי סקוטלנד. סיפור עלילתו של הסרט מתפתח בדיק

תחתונים על התורן

אל תקרב אל המים (אסתר, תל-אביב; ארצות-הברית) היא קומדיה הוליוודית עלייה שיצרניה הנהיגו בה חידוש משעשע. הם החליטו לגזול מהצנזורים הפוריסטניים, נוסח אלה של ישראל, את התענוג להוסיף את הבדיחות הטובות ביותר בקומדיות על-ידי קיצוצים משונים, הנהיגו צנזורה על-מית. וכך מופיע על הבד מלה בצי ארצות-הברית, שמיה גסה מאוד מסיימת אינה משמע מפיו. אלא שבכל מקום בו הוא משמע את המלה, צונזר פסקול הסרט, ובמקום המלה האסורה מופיע מין קרקור משונה. כאשר חוזר הקרקור ונשנה בלי הרף, גורם הוא יצופה לחשוב שיד הצנזור המקומי בדבר קרקור זה מהוה את אחת הבדיחות הטובות שבסרט.

ובדיחות טובות ומשעשעות אינן חסרות בסרט, המבוסס על ספר הומוריסטי רב-מכר, הנפוץ בימים אלה. הן עלילה נרקמת סביב מחי צי ארצות-הברית במלחמת העולם השנייה, עליהם הוטל האיסור: "אל תקרב אל המים". אלה הם עובדי מחלקת יחסיה-ציבור של הצי, ש מתוך קנאה בשפע ה-קומדיות על הצי בים, החליטו להראות את כוחו ביבשה.

המטומטמים והחכמים. המצבים הקומיים הרבים בסרט נוצרים על רקע החי היחידה, השוכנת באי באוקינוס המערבי. מר-פייעים בהם עתונאים שחצניים, הנופלים ב-פח שטומנים להם קציני היחידה; מופיעים עים מפקדים גבוהים מטומטמים ומפקדים זוטרים חכמים. כל אלה יחד מנסים את כוחם במלאכת הבנין, מציגים על הבד סצינה קומית המזכירה את הסרטים האילמים.

אולם שיאו של הסרט הוא דוקא בעלילתה של כתבת עתון נשים על סיירת אמריקנית בשעת קרב, והנפת תחתונה השחורים על תורן האניה בעת התקפה רעשנית. בקומדיה קלילה זו, שאינה מצטיינת בחריגה משיגרת הקומדיות ההוליוודיות, מספק גלן פורד את המשחק הקומי המשובח בח ואילו גיה סקאלה, אוה גאבור ואן פרנסיס מספקות את הרגליים והגופות ה-חטובים, שבלעדיהם לא יתכן קומדיה.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

- **עד הכביעה** (חן, תל-אביב) — סרט מתח מברז. צ'ארלס לוהטון מנסה לה-ציל את חייו של טירון פאואר הנאשם ברצח, כשהנעלם הגדול — מרלון דיטריך.
- **כפירי אריות** (תל-אביב, תל-אביב) — מלחמת העולם השנייה, בעיניהם של קצין נאצי וחילל יהודי אמריקאי. לפי ספרו של אירחין שאו. מרלון ברנדה, מונטי-גומרי קליפט.
- **החבריים העליונים** (ירון, תל-אביב) — גירי לואיס ודין מרטין כובשים את המערב הפרוע, בסאטירה משעשעת.
- **לה סטראדה** (סמדר, חיפה) — אהבתה של נערה מפגרת לאקרובט חסר-לב, בסרט פיוטי. גיוליטה מסינה, אנתוני קוין.
- **מלך בניירורק** (פאר, ירושלים) — צ'ארלי צ'אפלין נוקם את נקמתו בארצות הברית, בחיצי הלעג וההומור.
- **ג'ז מקבט** (אלנבי, תל-אביב) — ראה לעיל.

התיבות גאבור, פרנסיס ומקאלה ב"אל תקרב למים" במקום נסיונות — קירקור מצונזר

לפי המחזה השקספירי, על כל תמונותיו מופיעות בו כל הדמויות המופיעות במחזה המקורי, והן מדברות בלשון מודרנית אמיתית. אולם בסגנון שהיה דומה כנראה לסגנונו של שקספיר אילו היה חי בזמננו, משפטים קצובים, ללא מילים מיותרות, מלאי משי-מעות מחשבתית ופיוטיות.

גם **ככשפות**. מקום העלילה הועתק מסקוטלנד לעיר אמריקאית טיפוסי. מקבט בט המודרני (פאל וולגאס) הוא גנגסטר שכיר בכנופיתו של הדוכס, דמות מקבילה למלך סקוטלנד בעלילה המקורית. המצטיין בחיסול אויבי הדוכס. אולם אשתו לילי, (רות רומן), דמות ששנית הדומה בתכלית לדמותה הקלאסית של לידי מקבט, מסיחה אותו ומדברת אותו לרצוח את הדוכס ולה-פוך מלך בעצמו.

ג'ז מקבט מנסה לחזק את מעמדו כמלך הכנופיה בעזרת מעשי רצח, אפילו של ידידיו הקרובים ביותר, דבר המביא לשבעונו הפרטי ולשגשוג אשתו, בעקבותיו נרצחים שניהם בידי הגנגסטרים שהתקוממו נגד שלטון הדמים.

קיון יוס, במאי הסרט, לא החסיר את האביזרים האפייניים לטרגדיות השקספיריות. שלוש המכשפות של המחזאי האנגלי מופיעות ברטט בצורות מגודלות עתידות זקנה; העורבים המקרקרים מבשרי הרע של שקספיר נמצאים גם כאן, ואפילו צלצול הפע-מונים ישנו. כל תפקיד ותפקיד בסרט, ואפילו הקטן ביותר, הותאם בדיקנות לדרישות המחזה המקורי.

למרות הסכנה שסרט מעין זה יהפך לגרוטסקה או לסאטירה משעשעת על שקספיר, הצליח יוס להתגבר על מכשול זה. שחקניו מופיעים על הבד כאילו שחקו במחזה שקספירי אמיתי, ולא בקולנוע מודרני. גם האפקטים התאורטיים והקוליים עוזרים להכניס את הצופה לאווירה של טרגדיה שקספירית.

זה הוא זה :

תשבץ העולם הזה 1087

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
			18	17		16		15
		19			23	22		21
			24					25
		28		27		26		29
				32		31	30	29
			38		37		36	35
		43	42		41		40	39
				46		45		44
47								
			52	51		50		49
				57	56	55		54
								59
			60					

מאוזן: 1. אחד מעקרונות המהפכה הצרפתית; 4. אל מצרי; 10. מטבע אסיאתי; 11. היו לו 11 אחים; 13. אות דגל; 15. יחידה בצה"ל; 17. את-לט קל; 19. ראש מכתבים מסוימים; 20. סו-אץ או פנמה; 22. להבה; 25. חצי מושג; 26. גידול; 27. בירה יס-תי; 30. מידת נפח; 32. מתנה; 33. אדון; 34. מצבה; 36. ראש חודש; 37. בעל מקצוע; 39. מלכה קדמונית; 41. הראשון לחודש; 42. נישא; 44. תנועה לא-חוקית; 46. רע; 48. מרכז; 50. חצי יאור; 51. מדורה מקובל מאד על קוראי העולם הזה; 53. תוצאה של זעזוע פתאומי; 55. הבעת כאב; 57. חמש עשרה; 58. עני; 59. ח"כ חרות; 60. כספים.

ציבורית; 15. ההמצאה שאיפשרה את התעבורה המהירה; 16. בעל אמצעי-עם; 18. ילידי הארץ; 21. מוזיק קיץ; 23. רטוב; 24. אות אחדות העבודה; 26. מודדים אותו ביחידות מרובעות; 28. מפקד מחלקה; 29. בירת הודו; 31. עירה של רחב; 32. ראוי; 35. דרישת שלום; 37. ספר כתובים; 38. מלחין; 40. אחד מארבעת הבנים; 41. תחת הראש; 43. מלת שאלה; 45. נימוק; 46. שאין לו הורים; 47. לגמל; 49. היטל; 52. יחידת חשמל; 54. מזון המדבר; 56. מערב; 58. אות יוונית.

מאונך: 1. הנקודה הדרומית; 2. מכונת כביסה; 3. ספר התפילה של פסח; 5. אות עברית; 6. תיאטרון; 7. גבוה; 8. יחידה בפסיקה; 9. בית מלוכה אירופי; 12. חברה לתעבורה

קומון-סנס COMMON SENSE

פאמאצ'י פיצ'יל ביותר להשארה אקקים (זקנים)

שימו לב לסמל המסחרי המנעו מזיופים!

